

ที่ อส ๐๐๐๗(พท๒)/ว ๗๖

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๕ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค อัยการพิเศษฝ่าย เลขานุการ
อัยการสูงสุด เลขาธิการสถาบันนิติวัชร์ อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการสำนักงาน
อัยการสูงสุด และผู้อำนวยการสำนักงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ส่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/๓๐๕๓ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ด้วยสำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งว่า ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๕ ก วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องกับ
การปฏิบัติราชการของข้าราชการฝ่ายอัยการ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและประกอบการพิจารณาในการปฏิบัติราชการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุมพล พันธุ์สัมฤทธิ์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย ๒

โทร./โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๔๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dlaw2@ago.go.th

สำนักงานวิทยการ
เลขที่รับ ๒๗ ก.พ. ๒๕๖๘
วันที่ ๒๗.๕๖๘

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย ๒
เลขที่รับ 155
วันที่ ๒๗.๐๓.๒๕๖๘
เวลา 13.30

สำนักงานอัยการสูงสุด
เลขรับ 9220/2568
วันที่ 27 ก.พ. 2568
เวลา 1๒.๕๒ น.

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/๓๐๕๓

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

พ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งประกาศข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

กราบเรียน อัยการสูงสุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๕ ก วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) มีสาระสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มเติมวิธีการทางธุรการในการส่งเอกสารในคดีไปยังจำเลยหรือบุคคลใดในคดีที่ยื่นฟ้อง ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ศาลอาจสั่งให้โจทก์หรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดทำและส่งเอกสารนั้น โดยถือเป็นการส่งโดยเจ้าพนักงานศาล รวมถึงเพิ่มเติมการชำระค่าปรับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐ (ข้อ ๗ วรรคสี่และวรรคห้า)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดรายละเอียดในคำฟ้องกรณีหากมีทรัพย์สินของจำเลยที่ถูกยึดหรืออายัดหรืออยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ระบุนำมาในคำฟ้องด้วย เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี (ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการพิจารณาคดีความผิดทางพนันกรณีจำเลยมาศาลและไม่มาศาล ในเวลาที่โจทก์ยื่นฟ้อง โดยกำหนดบทบัญญัติทั้งสองกรณีแยกออกจากกันเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปรับใช้กฎหมาย (ข้อ ๑๒/๑ และข้อ ๑๒/๒)

๔. เพิ่มเติมหลักการโดยไม่นำการที่โจทก์ขาดนัดมาเป็นเหตุให้ศาลยกฟ้อง (ข้อ ๑๓/๑)

๕. เพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการรับฟังสำนวนคดีความผิดทางพนันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เสนอต่อศาลในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่จำเป็นต้องยื่นเป็นกระดาษอีก (ข้อ ๑๕ วรรคสอง)

๖. เพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการยื่นคำร้องเข้ามาในคดีความผิดทางพนันขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางพนัน โดยพนักงานอัยการสามารถขอค่าสินไหมทดแทนรวมไปกับฟ้องก่อนศาลมีคำพิพากษาได้ หรือแม้ไม่มีคำขอศาลก็สามารถสั่งให้จำเลยชำระค่าสินไหมทดแทนได้ อีกทั้งไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายในการฟ้องคดีแพ่งในส่วนที่ยังขาดอยู่ และหากผู้เสียหายยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนให้นำมาตรา ๔๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้โดยอนุโลม (ข้อ ๑๕/๑)

๗. เพิ่มเติม...

๗. เพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการกำหนดเวลาชำระค่าปรับเป็นพินัยตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแทนการออกคำบังคับ และเพิ่มอำนาจศาลในการสั่งห้ามมิให้จำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัย โอน ขาย ยักย้าย หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องเป็นการชั่วคราวได้ (ข้อ ๑๗ วรรคสอง)

๘. เพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอพิจารณาพิพากษาใหม่ในกรณีที่บุคคลไม่ได้เข้ามาในคดีเพราะเหตุไม่ทราบว่าจะถูกฟ้องคดีโดยมิใช่ความผิดของตน (ข้อ ๑๙/๑)

๙. แก้ไขเพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการบังคับคดี การสืบทรัพย์ และการยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้อง (ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง หมวด ๔ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งและค่าฤชาธรรมเนียม ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗)

๙.๑ กำหนดให้ศาลออกหมายบังคับคดีทันทีในกรณีที่จำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัยไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในเวลาที่ศาลกำหนด (ข้อ ๒๓)

๙.๒ กำหนดกรณีที่ต้องมีหนังสือสอบถามเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัยไปยังหน่วยงานหรือบุคคลใดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๓/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม (ข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง)

๙.๓ กำหนดให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบหาทรัพย์สินอาจแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยตรวจสอบหาทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตรวจพบให้ทราบเพื่อขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดต่อไป (ข้อ ๒๔ วรรคสอง)

๙.๔ กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งห้ามมิให้จำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัย โอน ขาย ยักย้าย หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องเป็นการชั่วคราวได้ (ข้อ ๒๕)

๙.๕ ยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง เว้นแต่ความรับผิดชอบขั้นสุดในค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี และกำหนดค่าธรรมเนียมในกระบวนการบังคับคดีในอัตราร้อยละ ๑ ของจำนวนเงินที่ยึดหรืออายัด หรือที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด (ข้อ ๒๖)

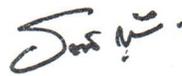
๑๐. เพิ่มเติมมาตรการสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่ต้องโทษปรับทางพินัยและไม่ชำระค่าปรับ แทนการกักขังหรือฝึกอบรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองและแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ข้อ ๒๗)

๑๑. เพิ่มเติมบทเฉพาะกาลในการดำเนินคดีความผิดที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย โดยมีหลักการสำคัญ คือ กระบวนการใดที่ได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามกฎหมายไว้ตั้งแต่ก่อนความผิดนั้นเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ให้ถือว่ามิผลสมบูรณ์ (หมวด ๕ บทเฉพาะกาล ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙)

ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถตรวจสอบการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรื่องดังกล่าวได้จาก
เว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม <https://jla.coj.go.th> หรือเว็บไซต์ของกลุ่มงาน
ราชกิจจานุเบกษา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.ratchakitcha.soc.go.th

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้บุคลากรในหน่วยงานท่านทราบ
ในโอกาสแรกด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายธีรทัย เจริญวงศ์)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
ส่วนพัฒนากฎหมาย
โทร. ๐๙ ๕๒๐๔ ๘๘๖๔
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@coj.go.th

- มอบ สฝ.พ. ๒ ดำเนินการ

(นางสาวณัฐวสา ฉัตรไพฑูรย์)

รองอธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีอัยการ สำนักงานวิชาการ

เรียน อ.ฝ.พ.๒

- เพื่อโปรดพิจารณา

(นายณรงค์ชัย คัมภีร์ชยา)

นิติกรชำนาญการ

๒๘ ก.พ. ๒๕๖๕

แจ้งให้ ท่านกนกศักดิ์ ท่านศิริพล (เจ้าของเรื่อง)

ท่านชุมวิทย์ ท่านณฤดี ท่านจินดา ท่านบวร

ท่านพัทธมน คุณพิริฐ (เจ้าของเรื่อง)

คุณปัฐมณ คุณณรงค์ชัย คุณนงเยาว์ ดำเนินการ

ร้อยตำรวจโท

(มนตรี ทุมนัส)

อัยการผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ปฏิบัติราชการในหน้าที่

อัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย ๒

๕๓ ม.ค. ๒๕๖๕

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ วรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัน พ.ศ. ๒๕๖๕ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่และวรรคห้าของข้อ ๗ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน พ.ศ. ๒๕๖๖

“คดีที่ยื่นฟ้องด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การส่งเอกสารในคดีไปยังจำเลยหรือบุคคลใดศาลอาจมีคำสั่งให้โจทก์หรือหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในคดีนั้นสังกัดเป็นผู้จัดทำและส่งเอกสารนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด และให้ถือว่าเป็นการส่งโดยเจ้าพนักงานศาล

การชำระค่าปรับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล อาจชำระทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านหน่วยงานของรัฐที่มีความตกลงกับสำนักงานศาลยุติธรรม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ฟ้องต้องมีรายละเอียดถึงตำแหน่งของพนักงานอัยการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้เป็นโจทก์ ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ และสัญชาติของจำเลย ฐานความผิดทางพนัน การกระทำที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดทางพนัน ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิดทางพนันเพียงพอที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี พร้อมทั้งสำเนาคำฟ้องมาส่งศาลให้เพียงพอกับจำนวนของจำเลย หากมีทรัพย์สินของจำเลยที่ถูกยึดหรืออายัดหรืออยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ระบุมาในคำฟ้องด้วย”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกวรรคสองและวรรคสามของข้อ ๑๒ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๒/๑ และข้อ ๑๒/๒ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพนัน พ.ศ. ๒๕๖๖

“ข้อ ๑๒/๑ ถ้าจำเลยมาศาลในเวลาที่ยื่นฟ้อง ให้เจ้าพนักงานคดีหรือเจ้าพนักงานศาล ส่งสำเนาคำฟ้องแก่จำเลยและสอบถามความประสงค์ในการต่อสู้คดี พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการยื่นคำร้อง เพื่อให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือขอทำงานบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยให้จำเลยทราบ หากจำเลยแถลงไม่ประสงค์ต่อสู้คดี และศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงในสำนวนและที่ได้จากค่าแถลงของจำเลยเพียงพอที่จะวินิจฉัยชี้ขาดคดี ศาลจะพิพากษาคดีไปโดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ แต่ถ้าศาลเห็นว่ามีความจำเป็น ต้องหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ก็ให้กำหนดนัดพิจารณาหรือมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๑๒/๒ ถ้าจำเลยไม่มาศาลในเวลาที่ยื่นฟ้อง ให้ศาลส่งสำเนาคำฟ้องและหมายเรียก เพื่อให้จำเลยยื่นคำแถลงความประสงค์ในการต่อสู้คดี หรือมาศาลเพื่อแสดงความประสงค์ในการต่อสู้คดี ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่รับสำเนาคำฟ้องและหมายเรียกโดยไม่ต้องกำหนดวันนัดพิจารณา ในหมายเรียกให้แจ้งสิทธิตามข้อ ๑๒/๑ ให้จำเลยทราบด้วย

การส่งสำเนาคำฟ้องและหมายเรียกตามวรรคหนึ่งให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยหากส่งไปยังที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ของจำเลยหรือตามที่ได้แจ้งไว้ต่อหน่วยงานของรัฐ ให้ถือว่าจำเลยได้รับตั้งแต่วันครบสิบห้าวันนับแต่วันที่ ปรากฏในทะเบียนตอบรับ หรือส่งโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามที่ศาลเห็นสมควร

หากจำเลยไม่แสดงความประสงค์ในการต่อสู้คดีภายในกำหนดเวลาดตามวรรคหนึ่งหรือที่ศาล มีคำสั่งให้ขยายระยะเวลาออกไป หรือแถลงไม่ประสงค์ต่อสู้คดี ให้เจ้าพนักงานคดีหรือเจ้าพนักงานศาล ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบความสมบูรณ์ของสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วสรุปความเห็นเสนอต่อศาลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคดีโดยเร็ว

กรณีตามวรรคสาม ให้ศาลพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐประกอบ ความเห็นของเจ้าพนักงานคดีหรือเจ้าพนักงานศาลที่ได้รับมอบหมาย และจะมีคำพิพากษาโดยไม่ต้อง สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาที่จำเลยสามารถแสดง ความประสงค์ในการต่อสู้คดี

เมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งคำพิพากษาแทนการอ่านคำพิพากษา โดยให้ถือว่า คำพิพากษานั้นได้อ่านให้แก่คู่ความในวันที่หนังสือแจ้งไปถึง ทั้งนี้ ตามวิธีการที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกวรรคหนึ่งของข้อ ๑๓ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๓/๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖

“ข้อ ๑๓/๑ ถ้าโจทก์ไม่มาตามกำหนดนัด ไม่เป็นเหตุให้ศาลยกฟ้อง และให้ศาลพิจารณาคดีพิพากษาต่อไปตามรูปคดี”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สำนวนคดีความผิดทางพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เสนอต่อศาลในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ ๑๑ วรรคสอง ให้สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้โดยไม่ต้องเรียกสำนวนคดีความผิดทางพินัยดังกล่าวมาแสดงต่อศาลในรูปแบบกระดาษอีก

ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชี้ว่าพนักงานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาให้รับผิดทางพินัยจนกว่าจะมีพยานหลักฐานที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือว่าจำเลยกระทำความผิดทางพินัย”

ข้อ ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๕/๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖

“ข้อ ๑๕/๑ ในคดีความผิดทางพินัย ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางพินัย พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับฟ้องคดีความผิดทางพินัยหรือจะยื่นคำร้องในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ได้

ถึงแม้ไม่มีคำขอให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง หากศาลมีคำพิพากษาให้ปรับเป็นพินัย ศาลจะสั่งในคำพิพากษาให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

คำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีความผิดทางพินัย และในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษา

การดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนตามข้อบังคับนี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายในอันที่จะดำเนินคดีแพ่งเพื่อเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ยังขาดอยู่ หากผู้เสียหายยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทน ให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ข้อ ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ ๑๗ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖

“กรณีที่พิพากษาหรือสั่งให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย ให้ศาลกำหนดเวลาชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือภายในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควร และแจ้งกำหนดเวลาดังกล่าวแก่ผู้ที่ต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยในวันที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือส่งไปพร้อมกับคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยให้ถือว่าทราบในวันที่หนังสือแจ้งไปถึง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ระหว่างที่ยังไม่ได้ดำเนินการบังคับคดี ศาลอาจใช้อำนาจตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ได้”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๘ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๘ ภายใต้บังคับของข้อ ๑๒/๒ การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้อ่านข้อความในศาลโดยเปิดเผยต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่กรณี ถ้าคู่ความไม่มาศาลศาลจะงดการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ศาลจดแจ้งไว้ในรายงาน และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้อ่านตามกฎหมายแล้ว

คู่ความอาจร้องขอให้ศาลมีหนังสือแจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งแทนการอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งตามวิธีการที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้อ่านให้แก่คู่ความนั้นในวันที่หนังสือแจ้งไปถึง”

ข้อ ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๑๙/๑ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖

“ข้อ ๑๙/๑ กรณีที่บุคคลถูกศาลพิพากษาให้รับผิดทางพินัยไม่ได้เข้ามาในคดีเพราะเหตุไม่ทราบว่าจะถูกฟ้องโดยมิใช่ความผิดของตน อาจยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้มีการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงพยานหลักฐานถึงเหตุที่ตนไม่ได้เข้ามาในคดี และข้อคัดค้านคำตัดสินชี้ขาดของศาลพร้อมพยานหลักฐานเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีโอกาสเปลี่ยนแปลงผลของคำพิพากษาหรือคำสั่งได้

ถ้าศาลเห็นว่าคำร้องมีเหตุผลสมควร ก็ให้ส่งสำเนาคำร้องนั้นแก่โจทก์เพื่อคัดค้านภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด และหากเห็นสมควร ศาลจะมีคำสั่งให้งดการบังคับคดีไว้ก่อนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ศาลแจ้งคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ

ในการพิจารณาคำร้องตามวรรคหนึ่ง ถ้าการไม่ได้เข้ามาในคดีเป็นความผิดของผู้ร้องหรือข้อคัดค้านของผู้ร้องฟังไม่ได้ ให้ศาลยกคำร้อง แต่ถ้าการไม่ได้เข้ามาในคดีมิใช่ความผิดของผู้ร้องและพยานหลักฐานของคู่ความหรือตามที่ศาลเรียกมามีเหตุที่จะต้องเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งก็ให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใหม่ตามรูปคดี

คำสั่งศาลที่ยกคำร้องให้เป็นที่สุด”

ข้อ ๑๔ ให้ยกเลิกความในหมวด ๔ ค่าฤชาธรรมเนียม ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๔

การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งและค่าฤชาธรรมเนียม

ข้อ ๒๓ เมื่อจำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัยไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในเวลาที่ศาลกำหนด ให้ศาลออกหมายบังคับคดีทันที เพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙/๑

วรรคสอง ในการนี้ ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดีมีหน้าที่ตรวจสอบหาทรัพย์สินของจำเลยหรือผู้กระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ด้วย

ข้อ ๒๔ ในการตรวจสอบหาทรัพย์สินตามข้อ ๒๓ ให้เจ้าพนักงานคดีและเจ้าพนักงานศาลปฏิบัติตามแนวทางหรือวิธีการที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด ในกรณีที่จำเป็นต้องมีหนังสือสอบถามเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัยไปยังหน่วยงานหรือบุคคลใดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๓/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งอาจแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยตรวจสอบหาทรัพย์สินและแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตรวจพบให้ทราบเพื่อขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดหรืออายัดต่อไป

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของจำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัย ให้ศาลมีอำนาจสั่งห้ามมิให้จำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัยตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง โอน ขาย ยักย้าย หรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องนั้นไว้เป็นการชั่วคราวไว้ก่อนได้เท่าที่จำเป็นโดยแจ้งบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ และแจ้งคำสั่งห้ามดังกล่าวให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนตามกฎหมายทราบเพื่อบันทึกคำสั่งลงไว้ในทะเบียน

ข้อ ๒๖ การดำเนินการทางศาลตามข้อบังคับนี้ ให้คู่ความได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง เว้นแต่ความรับผิดชอบชั้นที่สุดในค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดี ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ให้จำเลยหรือผู้กระทำความผิดทางพินัยตามคำพิพากษาหรือคำสั่งรับผิดในค่าธรรมเนียมของผู้สืบหาทรัพย์สินอัตราร้อยละหนึ่งของจำนวนเงินที่ยึดหรืออายัด หรือที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด โดยให้หักออกจากเงินดังกล่าวก่อนใช้ค่าปรับเป็นพินัยตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง และให้ตกแก่ผู้สืบหาทรัพย์สิน

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับทางพินัยและไม่ชำระค่าปรับ ห้ามมิให้กักขังแทนค่าปรับหรือส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อฝึกอบรม แต่ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง และวรรคสาม

ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่ยินยอมทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับศาลอาจใช้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอย่างอื่นที่เหมาะสมซึ่งไม่มีการควบคุมตัวและได้สัดส่วนกับการกระทำผิดแก่เด็กหรือเยาวชนนั้น ส่วนพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ ให้ใช้เป็นวิธีการสุดท้ายเมื่อเด็กหรือเยาวชนจงใจที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งใด ๆ ของศาล”

ข้อ ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕ บทเฉพาะกาล ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ แห่งข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖

“หมวด ๕
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๘ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ถ้าได้มีการสอบสวนอย่างคดีอาญาและพนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดให้ฟ้องคดีก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยใช้บังคับ หากโจทก์ยื่นฟ้องความผิดดังกล่าวรวมมากับความผิดอาญาอื่น ให้ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องคดีไว้และพิจารณาโดยยึดคดีอาญาเป็นหลัก แต่หากจะลงโทษความผิดทางพินัยก็ให้พิจารณาลงโทษปรับเป็นพินัย

ข้อ ๒๙ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ถ้าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ถือว่ากระบวนการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนที่ความผิดนั้นจะเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยมีผลสมบูรณ์ และให้ศาลใช้บทบัญญัติว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัยบังคับแก่คดีต่อไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ชนากานต์ ธีรเวชพลกุล

ประธานศาลฎีกา